

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

12. 5. 2025. – 16. 5. 2025.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE (ФРОНТ
ОФИС)

Сарајево, 19. 5. 2025. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 12. 5. 2025. – 16. 5. 2025.

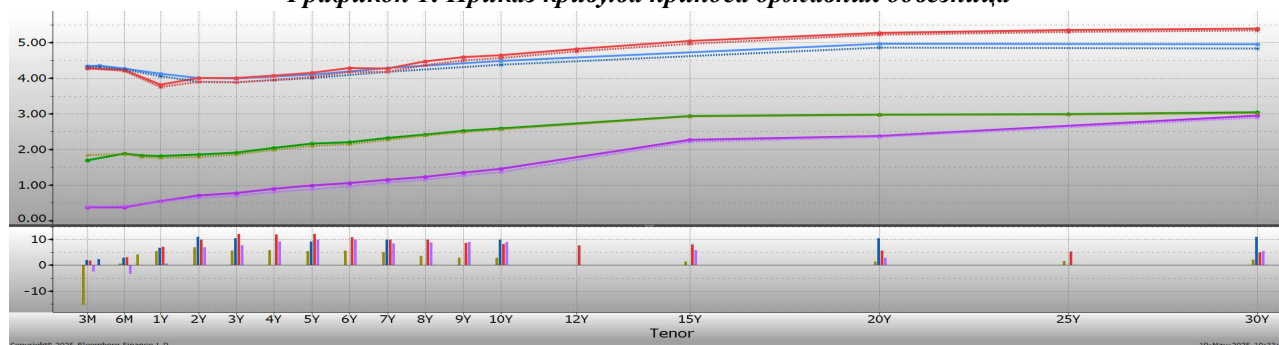
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра			САД			Велика Британија			Јапан		
	9.5.25	-	16.5.25	9.5.25	-	16.5.25	9.5.25	-	16.5.25	9.5.25	-	16.5.25
2 године	1,79	-	1,86	3,89	-	4,00	3,91	-	4,01	0,65	-	0,72
5 година	2,10	-	2,16	4,00	-	4,09	4,03	-	4,15	0,89	-	0,99
10 година	2,56	-	2,59	4,38	-	4,48	4,57	-	4,65	1,37	-	1,46

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubill-ове

Доспијеће	Приноси		
	9.5.25	-	16.5.25
3 мјесеца	1,864	-	1,748
6 мјесеци	1,868	-	1,875
1 година	1,778	-	1,833

Графикон 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 16. 5. 2025. године (пуне линије) и 9. 5. 2025. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графика је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЗОНА ЕВРА

У односу на претходну седмицу приноси обвезница зоне евра су углавном повећани дуж цијеле криве, уз највеће промјене на предњем дијелу. Приноси њемачких обвезница су повећани између 3 и 7 базних поена, приноси француских обвезница на предњем и средњем дијелу криве између 4 и 5 базних поена, а приноси италијанских обвезница 2 и 5 базних поена. Израженији раст приноса је забиљежен на почетку прошле седмице, када су финансијска тржишта позитивно реаговала на договор о привременом смањењу тарифа који су постигли САД и Кина. Корекција приноса наниже услиједила је у четвртак након што су за САД објављени подаци о смањењу произвођачких цијена, што је утицало на повећање очекивања да ће FED смањити каматне стопе. Према неименованим изворима, ЕУ врши ревизију приједлога за потенцијални трговински договор са САД-ом, док је истовремено од Кине затражено да избјегне преплављивање Европе својом робом док тражи начине да избјегне америчке тарифе. Подаци трговинског суфицита Кине са ЕУ су достигли рекордно висок ниво у прва четири мјесеца ове године. **Суфицит трговинског биланса у зони евра је у марту достигао рекордних 27,9 милијарди EUR.** Суфицит ЕУ са САД-ом је достигао рекордних 40,7 милијарди EUR, услијед повећаног извоза из ЕУ уочи најављених америчких тарифа. Предсједница ЕЦБ Легард (Lagarde) је изјавила да је снага евра у односу на долар „контраинтуитивна, али оправдана“ због Трампове (Trump) неправилне политике и представља прилику за Европу.

Према истраживању Bloomberg-а обављеном почетком маја, економисти очекују да ће економија зоне евра у овој години забиљежити раст од 0,8%, 1,1% у 2026. години и 1,5% у 2027. години. Вјероватноћа рецесије у

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

наредних 12 мјесеци износи 40%. Очекивани ниво инфлације у зони евра за 2026. годину је непромијењен у односу на претходно истраживање (1,9%), док је очекивани ниво базне инфлације за исту годину благо смањен на 2,0% (раније очекивано 2,1%). До краја II квартала текуће године очекује се да ће каматна стопа ЕЦБ на депозите банака (DFR) износити 2,0% (тренутно 2,25%). Очекује се да ће смањења каматних стопа до краја године бити већа него што је раније очекивано, те да би у овој години наведена стопа могла бити смањена испод нивоа од 2,0%, уз истовремено смањење инфлације испод циљаних 2%. Поновни раст ове каматне стопе на ниво од 2,0% се очекује у I кварталу 2027. године. Економисти из Goldman Sachs су смањили очекивања по питању смањења каматних стопа ЕЦБ. Иако још увијек очекују да ће ЕЦБ то учинити у јуну, сада очекују да ће каматна стопа на депозите банака у јулу износити 1,75%, што је више у односу на ранија очекивања од 1,5% у септембру. Као разлог новим прогнозама наводе трговинско олакшање између САД-а и Кине и „значајно побољшавање глобалних финансијских услова“.

Тренутна тржишна очекивања смањења каматних стопа износе преко 90%. Креатори монетарне политике остају подијељеног мишљења, при чему члан ИВ ЕЦБ Шнебел (Schnabel) фаворизује стабилне каматне стопе, док је члан УВ Де Гелу (De Gaulle) отворен за додатна смањења. Де Гелу је изјавио да зона евра није укључена у рат валутама. Члан УВ ЕЦБ Казакс (Kazaks) је позвао на опрез, чак иако је подржао додатно смањење каматних стопа. Члан УВ ЕЦБ Меклоуф (Makhlouf) је упозорио на то да ће економска неизвјесност потрајати чак и ако трговински рат буде кратак. Нагласио је ризике који долазе од високог нивоа јавних и приватних дуговања, која би се могла додатно повећати и утицати на финансијски систем. Члан УВ ЕЦБ и предсједник Deutsche Bundesbank Негел (Nagel) је изразио оптимизам у постизању циљаног нивоа инфлације од 2%, упркос неизвјесностима попут америчких тарифа. Навео је да је управљање неизвјесностима „нова нормала“ за централне банке, те очекује ажуриране прогнозе у јуну. Такође је изразио оптимизам за изгледе Њемачке под новим канцеларом, наглашавајући важност истог за Европу. Негел подржава и нови ниво ограничења задуживања, али је истакао и потребу да се фискалним правилима поново посвети у будућности. Очекује се да ће буџет Њемачке за 2026. годину бити спреман до јула, након чега слиједе парламентарни преговори у септембру, док се закашњело одобрење буџета за текућу годину очекује у јуну. Министар финансија Њемачке Клингбејл (Klingbeil) планира да изврши реформу ограниченог задуживања до ове године, те да финализује раније најављени фонд инвестиција у вриједности 500 милијарди EUR. Потпредсједник ЕЦБ Де Гиндос (De Guindos) је упозорио да би недавне трговинске несугласице још увијек могле да „оборе“ финансијски систем, упркос тренутној стабилности. Нагласио је ризике од тарифа, дерегулације и слабије међународне кооперације, као и могућих пратећих догађаја у високо неизвјесном и волатилном амбијенту.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – EZ (Q/Q) 2. прелиминарни податак I квартал	0,4%	0,3%	0,2%
2.	Запосленост – EZ (Q/Q) P I квартал	-	0,3%	0,1%
3.	Индустријска производња – EZ (G/G) MAP	2,5%	3,6%	1,0%
4.	Трговински биланс – EZ (у милијардама EUR) MAP	-	27,9	22,7
5.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR) MAP	-	3,66	4,44
6.	Биланс текућег рачуна – Њемачка (у милијардама EUR) MAP	-	34,1	26,2
7.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR) MAP	-	3.033,9	3.024,3
8.	ZEW индекс очекиваног повј. инвеститора – Њемачка MAJ	11,3	25,2	-14,0
9.	Стопа инфлације – Њемачка F AПР	2,2%	2,2%	2,3%
10.	Стопа инфлације – Француска F AПР	0,8%	0,9%	0,9%
11.	Стопа инфлације – Холандија F AПР	4,1%	4,1%	3,4%
12.	Стопа инфлације – Шпанија F AПР	2,2%	2,2%	2,2%
13.	Стопа инфлације – Италија F AПР	2,1%	2,0%	2,1%
14.	Стопа инфлације – Португал F AПР	2,1%	2,1%	1,9%
15.	Стопа незапослености – Холандија AПР	3,9%	3,8%	3,9%
16.	ILO стопа незапослености – Француска (Q/Q) I квартал	-	7,2%	7,1%

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

САД

Приноси америчких државних обвезница су забиљежили раст између 9 и 10 базних поена током протекле седмице. Почетак седмице је био обиљежен оптимизмом након вијести о позитивном исходу трговинских преговора на релацији САД - Кина, односно договора да се у наредних 90 дана царине које су САД увеле Кини смање са 145% на 30%, док је Кина царине на америчку робу смањила са 125% на 10%. Министарство финансија САД-а је саопштило да је у априлу забиљежен рекордан ниво прихода по основу тарифа (16 милијарди USD), што је двоструко већи износ у поређењу са мартовским подацима. **Moody's је снизио кредитни рејтинг САД-а за једну степену, са Aaa на Aa1** због забринутости око растућег дуга земље, а што би могло отежати напоре предсједника Трампа да смањи порезе, као и изазвати поремећаје на глобалним тржиштима.

Званичници FED-а су били прилично активни у контексту коментара о монетарној и трговинској политици. Предсједник FED-а Пауел (Powell) је изјавио да FED поново процјењује оквир своје монетарне политике, укључујући ставове о недостатку запослености и циљаној инфлацији, да би се прилагодили промијењеном економском окружењу. Ревизија ће поново размотрити циљану инфлацију од 2% и флексибилно просјечно циљање инфлације уведено 2020. године, за које критичари тврде да је превише прилагођено условима прије пандемије. Пауел је нагласио важност усидрених инфлаторних очекивања и рјешавања ризика као што је нулта доња граница, истовремено обезбјеђујући да оквир остане чврст. Најављена ревизија одражава посвећеност FED-а прилагођавању својих стратегија еволуирајућим економским условима. Чланица FOMC-а Каглер (Kugler) је истакла изазове у процјени економске снаге САД-а због промјене трговинске политике. Каглер је изјавила да ће тарифна политика Трампове администрације вјероватно повећати инфлацију и утицати на економски раст, чак и уз најављено смањење тарифа Кини. Предсједник FED-а Гулсби (Goolsbee) из Чикага је нагласио изазов извођења дугорочних закључака у нестабилном окружењу. Потпредсједник FED-а Џеферсон (Jefferson) је истакао напредак ка инфлацији од 2%, али је упозорио да би тарифе могле пореметити дезинфлацију и подићи цијене. Подржао је тренутни распон референтне каматне стопе на 4,25%-4,50%, наводећи као разлог солидно тржиште рада и прецијењено успоравање привреде. Очекује се да ће се економски раст успорити, али да ће остати позитиван, док креатори монетарне политике прате утицаје тарифа и економске промјене. Предсједница FED-а из Сан Франциска Дејли (Daly) је изјавила да снага економије САД-а омогућава креаторима монетарне политике да буду стрпљиви, док чекају више доказа о томе како ће политика Трампове администрације утицати на предузећа и домаћинства.

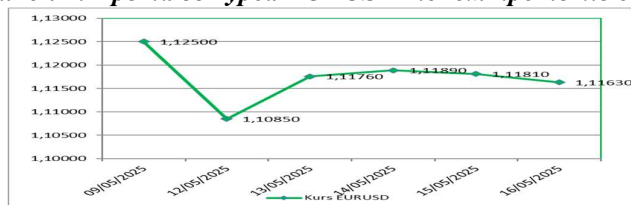
Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (G/G) АПР	2,4%	2,3%	2,4%
2.	Базна инфлација (G/G) АПР	2,8%	2,8%	2,8%
3.	Индекс произвођачких цијена (G/G) АПР	2,5%	2,4%	3,4%
4.	Индекс увезених добара (G/G) АПР	-0,2%	0,1%	0,8%
4.	Индекс извезених добара (G/G) АПР	-	2,0%	2,6%
5.	Буџетски салдо (у млрд USD) АПР	256,0	250,4	209,5
6.	Малопродаја (М/М) АПР	0,0%	0,1%	1,7%
7.	Индустријска производња (М/М) АПР	0,1%	0,0%	-0,3%
8.	Искоришћеност капацитета АПР	77,8%	77,7%	77,8%
9.	Број захтјева за хипотекарне кредите 9. мај	-	1,1%	11,0%
10.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 10. мај	228.000	229.000	229.000
11.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 3. мај	1.890.000	1.881.000	1.872.000

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Графикон 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1250 на ниво од 1,1163.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Двоје креатора монетарне политике из ВоЕ су након смањења референтне каматне стопе на претходном састанку позвали на опрез приликом даљњих одлука о каматним стопама, наглашавајући потребу за праћењем инфлаторних ризика. Чланица MPC ВоЕ Ман (Mann) је појаснила своју одлуку да гласа за задржавање каматних стопа на пријашњем нивоу на претходном састанку (на којем је каматна стопа ВоЕ смањена за 25 базних поена), што је у супротности с њеним ранијим гласањем у фебруару за смањење од 50 базних поена. Навела је да тржиште рада у Великој Британији показује неочекивану отпорност, без обзира на знакове успоравања економске активности. Ман и главни економиста ВоЕ Пил (Pill) су на састанку гласали против смањивања каматних стопа. Меган Грине (Megan Greene), чланица MPC ВоЕ је забринута због раста инфлаторних очекивања, притисака на страни понуде, те глобалних тарифа, које је описала као дезинфлаторне за Велику Британију због изазивања преусмјеравања трговине и шокова потражње. Пил је изјавио да ће повратак инфлације на циљаних 2% можда бити тежи, те да ће бити потребан агресивнији или упорнији одговор монетарне политике. Један од креатора монетарне политике ВоЕ Тејлор (Taylor) је изјавио да су каматне стопе у Великој Британији далеко од изласка из рестриктивне зоне, наводећи да тарифе САД-а представљају озбиљну пријетњу.

Тржиште рада у Великој Британији је у априлу забиљежило смањење броја запослених. Просјечне седмичне зараде у првом кварталу су забиљежиле најнижу стопу раста од новембра и то смањује забринутост ВоЕ због инфлације.

Док се Влада фокусира на инфраструктурну потрошњу да би убрзала раст, ВоЕ очекује годишњи раст од само 0,1% у 2025. години. У главне изазове спадају тарифе САД-а и смањење пословних инвестиција услед раста пореза, иако је потрошња становништва и даље јака. Министарка Ривес (Reeves) је истакла да постоје пријетеће економске препреке без обзира на виши економски раст од очекиваног на почетку 2025. године. Навела је да су недавни трговински споразуми са САД-ом и Индијом веома важни, те споменула да су преговори са САД-ом о задржавању Трампових тарифа за извоз Велике Британије на нивоу од 10% у току. Званичници из ЕУ врше притисак на премијера Велике Британије Стармера (Starmer) да побољша понуде за мобилност младих и рибаре да би се обезбиједио договор између Велике Британије и Европске уније. ЕУ заузврат нуди смањење трговинских баријера за храну из пољопривредне производње и боља права за британске умјетнике у вези с њиховим турнејама.

Премијер Стармер је најавио реформе у систему имиграција. Ове реформе подразумијевају да ће бити потребно и до 10 година да се добије држављанство, уколико се не покаже неки значајан допринос. План такође укључује строжа правила за добијање визе и строже захтјеве за образоване раднике, а циљ је смањење нето миграција с тренутног нивоа од 728.000.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Просјечне седмичне зараде у три мјесеца до марта (G/G) MAP	5,2%	5,5%	5,7%
2.	ILO стопа незапослености (тримјесечна) MAP	4,5%	4,5%	4,4%
3.	Промјена броја захтјева незапослених за помоћ АПР	-	5.200	-16.900
4.	БДП (G/G) P I квартал	1,2%	1,3%	1,5%
5.	Приватна потрошња (Q/Q) P I квартал	0,5%	0,2%	0,1%

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

6.	Јавна потрошња (Q/Q) P	I квартал	0,5%	-0,5%	0,5%
7.	Извоз (Q/Q) P	I квартал	2,2%	3,5%	-1,8%
8.	Увоз (Q/Q) P	I квартал	-0,5%	2,1%	2,9%
9.	Укупне пословне инвестиције (G/G) P	I квартал	2,3%	8,1%	1,8%
10.	Индустријска производња (G/G)	МАР	-0,8%	-0,7%	0,4%
11.	Прерађивачка производња (G/G)	МАР	-0,5%	-0,8%	0,5%
12.	Индекс услуга (М/М)	МАР	0,1%	0,4%	0,3%
13.	Output грађевинског сектора (G/G)	МАР	1,3%	1,4%	1,4%
14.	Трговински биланс (у млн GBP)	МАР	-1.950	-3.696	-4.856
15.	Output по сату (G/G)	I квартал	-	-0,2%	-0,5%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио пад с нивоа од 0,84582 на ниво од 0,84045. GBP је депрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,3306 на ниво од 1,3283.

ЈАПАН

Премијер Јапана Ишиба (Ishiba) је сигнализовао да је спреман за циљне мјере да би се ублажио утицај тарифа САД, али је искључио могућност ширих пореских олакшица на потрошњу, позивајући се на фискалне изазове услед старења становништва и растућих трошкова социјалне помоћи. Висок јавни дуг Јапана ограничава фискалне могућности, посебно док ВоЈ пооштрава монетарну политику. Аукција тридесетогодишњих обвезница Јапана је показала повећану потражњу. Јапан је одобрио рекордни буџет за фискалну 2025. годину од 115,2 билиона ЈПЈ, што повећава трошкове за одбрану и трошкове дуга, али смањује примарни дефицит на 0,6% БДП, уз помоћ јаким пореских прихода. ФТ је извјестио да су страни инвеститори у априлу купили рекордних 8,2 билиона ЈПЈ акција и обвезница Јапана, вођени тржишном волатилношћу, слабљењем америчког долара и трендовима дедоларизације након увођења Трампових тарифа.

Јапан ће поставити за циљ достизање годишњег раста реалних зарада од 1% до фискалне године која почиње у априлу 2029. године. Главни трговински преговарач Јапана Аказава (Akazawa) оцијенио је недавни трговински споразум између САД-а и Кине као позитиван по глобалну економију и изразио велико интересовање за његов даљни развој.

Нова рунда трговинских преговора на релацији САД - Јапан требало би да се одржи у Вашингтону ове седмице. Јапан припрема приједлоге, укључујући повећани увоз америчких пољопривредних производа, да би обезбједио уступке попут изузећа од америчких царина на аутомобиле. У међувремену, САД наводно разматрају ревизију јапанско-америчког трговинског споразума усред текућих преговора о царинама. Највећи јапански фармерски лоби JA-Zenchu је позвао Владу да одбије трговинске споразуме који угрожавају пољопривреду, посебно рижу, наводећи забринутост за безбједност хране. Трговински представник Јапана Аказава је нагласио да ће интереси пољопривреде бити заштићени у разговорима о повећању увоза усјева у САД.

Члан MPC ВоЈ Накамура (Nakamura) је у петак позвао на опрез при даљнем повећавању каматних стопа, наводећи да више тарифе САД-а повећавају економске ризике. Познат по томе да се залаже за стимулативнију монетарну политику, Накамура је истакао да постоји потреба за опрезом у монетарној политици у условима нестабилности које изазивају трговинска политика САД-а и њен утицај на пословну активност и активност домаћинства. Економија Јапана је у првом кварталу, према прелиминарним подацима, забиљежила контракцију, односно БДП је смањен више од очекивања. Узрок контракције је слабљење трговине и потрошње становништва, а ово повећава ризике од рецесије у условима увођења и повећавања тарифа САД.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Биланс текућег рачуна (у млрд ЈПЈ) МАР	3.790,8	3.678,1	4.060,7
2.	Трговински биланс (у млрд ЈПЈ) МАР	547,7	516,5	712,9
3.	Монетарна база М2 (G/G) АПР	-	0,5%	0,8%

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

4.	Монетарна база М3 (G/G)	АПП	-	0,1%	0,4%
5.	Произвођачке цијена (G/G)	АПП	4,0%	4,0%	4,3%
6.	Поруџбине машинских алата (G/G) P	АПП	-	7,7%	11,4%
7.	БДП (Q/Q) P	I квартал	-0,1%	-0,2%	0,6%
8.	Индустријска производња (G/G) F	МАР	-0,3%	1,0%	0,1%
9.	Искоришћеност капацитета (M/M)	МАР	-	-2,4%	-1,1%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа од 163,53 на ниво од 162,64. JPY је благо депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио повећање с нивоа 145,37 на ниво од 145,70.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

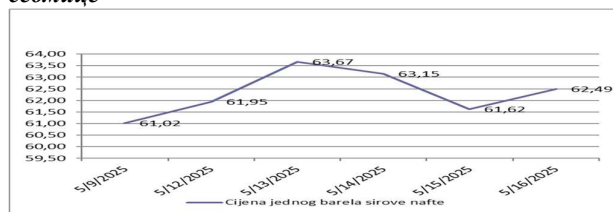
Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедјељак је износила 61,02 USD (54,24 EUR).

На почетку седмице цијена нафте је забиљежила раст под утицајем оптимизма који је резултат позитивног исхода трговинских преговора на релацији САД - Кина. Нуклеарни преговори између САД-а и Ирана могли би ублажити забринутост за снабдијевање, што такође утиче на цијену овог енергента. Аналитичари очекују да ће се чланице ОПЕС+ договорити да повећају производњу нафте за 410.000 барела дневно у јулу, а затим ће направити паузу. Ова организација је већ обећала повећање количине производње за мај и јуни. Раст цијене овог енергента је настављен и у уторак, док је у сриједу иста смањена, након објављивања података о залихама. Залихе сирове нафте у протеклој седмици су забиљежиле раст од 3,45 милиона барела, што је највећи пораст од марта. ОПЕС је задржао своју прогнозу раста потражње за нафтом за 2025. годину на 1,3 милиона барела дневно, упркос смањењу глобалног раста на 2,9%. Смањење цијене нафте је забиљежено и у четвртак, а благи опоравак је уследио током трговања у петак.

IEA предвиђа успоравање раста глобалне потражње за нафтом до краја године због економских изазова. Након годишњег повећања од 990.000 барела дневно у I кварталу, очекује се успоравање раста на 650.000 барела дневно. IEA је смањила и пројекције производње нафте из шкриљаца у САД-у због нижих цијена сирове нафте. Глобалне залихе нафте ће надмашити потрошњу, потенцијално стварајући вишак од 2 милиона барела дневно до првог квартала 2026. године. Повећања производње ОПЕС+ и трговинске неизвјесности, посебно у Кини и Индији, додатно компликују изгледе.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 62,49 USD (55,98 EUR), што представља раст од 2,41% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

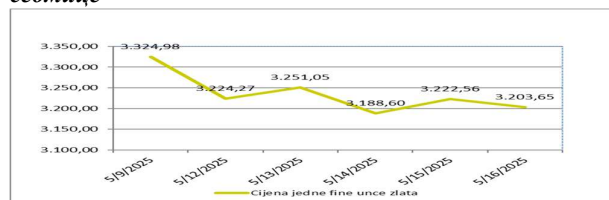
На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 3.324,98 USD (2.955,54 EUR).

Почетком седмице цијена злата је прилично смањена јер је трговинско примирје између САД-а и Кине побољшало расположење на тржишту, а што је смањило потражњу за активама безбједног уточишта. Депрецијација USD, након објављивања података о стопи инфлације у САД-у, подстакла је раст цијене злата у уторак. Абахх берза са сједиштем у Сингапуру ће следећег мјесеца покренути први физички фјучерс уговор у Азији од 1 килограма злата, с циљем да постане конкуренција тржиштима Лондона и Њујорка, а да истовремено боље задовољи регионалне потребе. Уговор је усмјерен на потражњу Азије за физичким златом и има за циљ рјешавање геополитичких ризика везаних за тржишта САД-а и Велике Британије. Након смањења у сриједу, цијена злата је током трговања у четвртак забиљежила раст под утицајем вијести да ће Централна банка Руанде почети да купује злато у финансијској години која почиње од јула. Банка има за циљ диверзификовати девизне резерве и процијенити потенцијал поврата злата, слиједећи примјер Уганде и Танзаније.

У извјештају о тржишту злата у Кини, WGC је истакао да је цијена злата наставила расти, при чему је шангајска референтна цијена злата PM порасла за 6,9% у априлу, а LBMA Gold Price PM за 6%. Народна банка Кине је својим резервама додала 2,2 тоне, што је означило шест узастопних мјесеци куповине. Међутим, увоз злата и потражња у I кварталу су били слаби због нижих премија и смањене потражње за накитом. WGC очекује да ће потражња за накитом остати пригушена, док би потражња за инвестицијама у овај племенити метал, краткорочно, могла бити ублажена, али дугорочно остати подржана снажним перформансама и геополитичким ризицима.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 3.203,65 USD (2.869,88 EUR), што представља пад од 3,65% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.